

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 17 października 2019 r.

DIH-3.709.38.2019.IJ

DECYZJA DIH-III / 37 /2019

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1668), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Nr PU-7/2019 Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 24 lipca 2019 r. (sygnatura akt PU.8361.133.2019), na mocy której, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019, poz. 178) na przedsiębiorcę J. C. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „HURTOWNIA SZKÓLKARSKA J.Z.W.C.” J. C. w Końskowoli, nałożono karę pieniężną w wysokości 550 zł (słownie: pięćset pięćdziesiąt złotych) z tytułu naruszenia obowiązków określonych art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, a także § 3 ust.1 i ust. 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U z 2015 r., poz. 2121), z uwagi na to, że przy oferowanych 57 rodzajach wyrobów przeznaczonych do sprzedaży według masy lub objętości brak było uwidocznionych cen jednostkowych na wywieszkach lub w innej formie dostępnej dla kupującego, **utrzymuje ww. decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W dniu 30 maja 2019 r. inspektorzy reprezentujący Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej zwanego dalej: „Lubelski WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, przeprowadzili czynności kontrolne u przedsiębiorcy J. C. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą „HURTOWNIA SZKÓŁKARSKA J.Z.W.C.” J. C. w Końskowoli zwanej dalej „stroną postępowania”, „przedsiębiorcą”.

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 9 maja 2019 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli. Powyższe zawiadomienie zostało odebrane przez stronę w dniu 13 maja 2019 r.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej: „ustawą o cenach”.

Kontrolę przeprowadzono, zgodnie z art. 49 ust. 10 Prawa przedsiębiorców, w obecności kontrolowanego.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, przy wszystkich oferowanych do sprzedaży wyrobach uwidocznione były ceny detaliczne. Natomiast przy 57 rodzajach wyrobów objętych kontrolą nie uwidoczniono cen jednostkowych tych towarów, co stanowi około 0,5% ogólnej ilości wyrobów oferowanych do sprzedaży w czasie trwania kontroli.

Stwierdzone nieprawidłowości naruszają postanowienia określone w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach i w § 3 ust. 1 i ust. 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”.

W toku kontroli przedsiębiorca uwidoczniał brakujące ceny jednostkowe przy objętych kontrolą wyrobach oraz złożył na piśmie oświadczenie, w którym wyjaśnił, że brak właściwego oznaczenia cenami jednostkowymi wynika z niezrozumienia zapisów rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Zawiadomieniem z dnia 24 czerwca 2019 r. Lubelski WIIH poinformował kontrolowanego o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz w § 3 ust. 1 i ust. 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i wezwał kontrolowanego przedsiębiorcę o nadesłanie kopii deklaracji podatkowej PIT.

Wraz z pismem z dnia 1 lipca 2019 r. kontrolowany przedstawił PIT-36 za rok 2018 oraz poinformowała, że nieprawidłowości stwierdzone w toku przeprowadzonej kontroli zostały natychmiast usunięte.

W dniu 8 lipca 2019 r. Lubelski WIIH zawiadomił stronę postępowania o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów oraz zgłoszenia żądań, zgodnie z wymaganiami art. 10 Kpa.

W dniu 24 lipca 2019 r. Lubelski WIIH wydał, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, decyzję nrPU-7/2019, na mocy której nałożył na przedsiębiorcę J. C. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „HURTOWNIA SZKÓŁKARSKA J.Z.W.C.” J. C. w Końskowoli, karę pieniężną w wysokości 550 zł (słownie: pięćset pięćdziesiąt złotych), z tytułu naruszenia obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz w § 3 ust. 1 i ust. 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

W dniu 8 sierpnia 2019 r. do Lubelskiego WIIH wpłynęło odwołanie strony od decyzji organu pierwszej instancji. W uzasadnieniu strona postępowania wskazała, iż nałożona kara pieniężna w wysokości 550 zł jest zbyt wysoka ze względu na możliwości finansowe przedsiębiorcy.

Pismem z dnia 27 sierpnia 2019 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu odwoławczym oraz przysługującym mu prawie do zapoznania się z aktami i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej uwidocznic cenę oraz cenę jednostkową towaru, w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju precyzują zapisy ustawy. Zgodnie z treścią § 3 ust 1 i ust. 2 cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla

konsumentów, na danym towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Cenna jednostkowa dotyczy, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Czynności kontrolne prowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż ww. przedsiębiorca nie wykonał powyższych obowiązków ustawy o cenach i rozporządzenia Ministra Rozwoju. W toku kontroli jednoznacznie stwierdzono, że na 57 wyrobach nie umieszczono cen jednostkowych. Strona postępowania usunęła w trakcie kontroli stwierdzone nieprawidłowości i uwidoczniała brakujące ceny jednostkowe.

W odwołaniu strona postępowania nie kwestionuje faktu, iż inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili przy 57 rodzajach wyrobów przeznaczonych do sprzedaży według masy lub objętości brak uwidoczniionych cen jednostkowych, a jedynie podnosi, że nałożona na stronę postępowania kara pieniężna jest zbyt wysoka. Zdaniem strony postępowania w związku z trudną sytuacją na rynku oraz faktem, iż po raz pierwszy stwierdzono nieprawidłowości u kontrolowanego kara pieniężna powinna być niższa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zwraca uwagę, że art. 4 ust. 1 ustawy o cenach stanowi, iż w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Doprecyzowują ten zapis § 3 ust. 1 i ust. 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Niezrealizowanie tego obowiązku, zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi,

który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane. Ustęp 3 tego artykułu stanowi natomiast iż, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu. Biorąc więc pod uwagę maksymalny zakres sankcji, jaką mógł zastosować Lubelski WIIH, kara w wysokości 550 zł jest, w ocenie Prezesa UOKiK, odpowiednią i zastosowaną prawidłowo, z uwzględnieniem wszystkich ustawowych kryteriów nałożenia sankcji.

Prezes UOKiK wskazuje, że celem ustawy o cenach jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Z protokołu kontroli jednoznacznie wynika, że na 57 wyrobach, które stanowiły 0,5% wyrobów oferowanych do sprzedaży, nie uwidoczniono cen jednostkowych, w związku z czym nałożenie kary administracyjnej jest w pełni zasadne. Strona postępowania nie kwestionuje tego faktu, a jedynie wysokość kary pieniężnej.

Wskazać w tym miejscu należy, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie m.in. ceny towaru, jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do

powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych.

Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 550 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną realizującą zasady skutecznej, proporcjonalnej i odstraszałającej kary ujętej w pomocniczo stosowanej legislacji unijnej tj. art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L Nr 80 z 18.03.1998 r.). Należy ponadto stwierdzić, iż przepisy ustawy o cenach stanowią, iż wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada karę pieniężną w wysokości do 20 000 zł. Wymierzając sankcję w tym zakresie posługuje się przy tym swobodnym uznaniem w granicach określonych prawem kryteriów oraz wysokością. Lubelski WIIH, po dokonaniu oceny stwierdzonych nieprawidłowości oraz po uwzględnieniu przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach ustalił wysokość kary pieniężnej w dolnej granicy przewidzianej prawem. Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znalazł podstaw do anulowania czy obniżenia kary.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK nie znajduje także podstaw dla zastosowania art. 189f pkt 1 Kpa. W ocenie Prezesa UOKiK, o znikomej wadze naruszenia w przypadku przepisów ustawy o cenach można byłoby mówić w przypadku, gdyby wymagane prawem informacje o cenach jednostkowych były przekazane konsumentom w sposób niepełny, nieprecyzyjny etc. Natomiast z całą mocą należy stwierdzić, iż nie dotyczy to sytuacji, gdy wymaganych przepisami cen jednostkowych w ogóle nie było, co jest bardzo istotne z punktu widzenia ochrony interesów i praw konsumentów. Tym samym przesłanka pierwsza nie została całkowicie spełniona. Za spełnioną można uznać natomiast przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia, bowiem strona w dniu kontroli udostępniła brakujące informacje o cenach oferowanych przez siebie usług. Jednak przesłanki warunkujące ewentualne zastosowanie pouczenia, jak wskazano powyżej, muszą być spełnione łącznie.

Jednocześnie Prezes UOKiK informuje, iż w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 94 ustawy o zużytych sprzęcie znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Niniejsze uprawnienie przysługuje stronie po tym, jak decyzja w niniejszej sprawie stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez organ pierwszej instancji oraz uznał, iż Lubelski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej zasadnie nałożył na przedsiębiorcę J. C. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „HURTOWNIA SZKÓLKARSKA J.Z.W.C.” J. C. w Końskowoli, karę pieniężną w wysokości 550 zł (słownie: pięćset pięćdziesiąt złotych), z tytułu naruszenia obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ww. ustawy o cenach, a także § 3 ust.1 i ust. 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, polegających na braku, przy oferowanych 57 rodzajach wyrobów przeznaczonych do sprzedaży według masy lub objętości, uwidocznionych cen jednostkowych na wywieszkach lub w innej formie dostępnej dla kupującego. Tym samym, decyzja Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 24 lipca 2019 r. nr PU-7/2019 powinna pozostać w obrocie prawnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/*